

Sivistystoimiala

OSAVUOSIKATSAUS 4/2025 (sekä sisäiset että ulkoiset erät)

(Tuloslaskelma liitteenä)

Orimattilan kaupungin organisaatiouudistus on muuttanut sivistystoimialaa vuoden 2025 alusta lukien. Sivistystoimialalla toimii kaksi valiokuntaa: sivistysvaliokunta ja hyvinvointivaliokunta. Uuden organisaatorakenteen mukaisesti sivistystoimialalla on kolme palvelualueita: varhaiskasvatuspalvelut, opetuspalvelut sekä vapaa-aika- ja hyvinvointipalvelut. Vanhan organisaatorakenteen palvelualueista toimintaa ovat jatkaneet varhaiskasvatuspalvelut ja opetuspalvelut. Sen sijaan nuorisopalvelut sekä kirjasto- ja museopalvelut on liitetty osaksi uutta vapaa-aika- ja hyvinvointipalveluiden palvelualueita.

Sivistystoimialan taktiseksi tavoitteeksi vuodelle 2025 on valittu lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen. Tavoite kattaa kaikki sivistystoimialan palvelualueet. Opetuspalveluissa on valmisteltu oppimisen tuen uudistusta esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa. Opetussuunnitelmamuutokset astuvat voimaan 1.8. 2025. Sivistysvaliokunta päätti tammikuussa 2025 osoittaa Kuivannon alueen lasten lähikouluksi Vuorenmäen koulun. Vuorenmäen koulussa on valmistauduttu kevään aikana oppilasmäärän ja toimintakulttuurin muutokseen.

Opetuspalveluissa on käynnistetty useita kilpailutuksia, liittyen koulukuljetuksiin, koulukuljetusten toiminnanohjausjärjestelmään ja kuljetussuunnittelupalveluun sekä koululaisten iltapäivätoimintaan. Koulujen hyvinvointiohjelmaa on vakiinnutettu kaikilla luokka-asteilla perusopetuksesta lukioon.

Varhaiskasvatuspalveluissa on avattu yksi lisäryhmä Koivikon päiväkotiin tammikuussa aloittaneiden lasten määrän vuoksi. Lisäryhmän henkilöstökuluvaikutuksia on kyetty hillitsemään sijoittamalla määräaikaisina toimineet kiertävät lastenhoitajat lisäryhmästä aiheutuneeseen henkilöstötarpeeseen. Samanaikaisesti lasten kasvaneeseen tuen tarpeeseen on jouduttu vastaamaan määräaikaisilla henkilöstöratkaisilla. Kuivannon alueen varhaiskasvatuspaikat ovat tarkentuneet ja ne sijoittuvat 1.8.2025 alkaen osin kunnalliseen ja osin yksityiseen palvelusetelillä tuotettuun varhaiskasvatukseen.

Vapaa-ajan ja hyvinvoinnin palvelualueella on käynnistetty uuden organisaatorakenteen mukainen toiminta kolmessa tiimissä. Vapaa-aika ja hyvinvointipalveluihin kuuluu kolme tiimikokonaisuutta: liikunta- ja nuorisopalvelut, kirjasto- ja museopalvelut sekä hyvinvointi-, osallisuus- ja tapahtumapalvelut. Alkuvuoden aikana on rekrytoitu hyvinvointikoordinaattori.

Talousarvion toteutuminen

Sivistystoimialan ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ovat huhtikuun lopussa noin 0,8 miljoonaa euroa ja toteutuneet 29,8 % talousarviosta alittaen huhtikuun lopun tavoitetoteutuman, joka on 33,3 %. Toimintatuottojen toteutumiseen vaikuttaa valtionavustusten ja projektituottojen epätasainen kertymä.

Sivistystoimialan ulkoiset ja sisäiset toimintakulut ovat noin 14,0 miljoonaa euroa ja toteutuneet 32,6 % talousarviosta alittaen talousarvion. Henkilöstökulut ovat huhtikuun lopussa 6,5 miljoonaa euroa ja toteutuneet 32,5 %.

Toimintakatteen toteutuma on 14,0 miljoonaa euroa, eli 32,6 % tavoitteesta.

Investointimenoihin liittyvä irtaimen omaisuuden hankinnan kilpailutus on käynnistynyt.

Opetuspalveluiden toimintatuotot ovat huhtikuun lopussa 0,48 miljoonaa euroa ja toteutuma on 31,4 %. Toimintatuottojen toteutumiseen vaikuttaa valtionavustusten ja hanketuottojen epätasainen kertymä. Toimintakulut ovat 7,56 miljoonaa euroa ja toteutuma on 29,9 %.

Varhaiskasvatuspalveluissa toimintatuotot ovat huhtikuun lopussa 70 000 euroa ja toteutuma on 21 % koko vuoden tavoitteesta. Tuottojen toteumaa tarkasteltaessa on huomattava, että varhaiskasvatuksen asiakasmaksut eivät ole vielä erääntyneet huhtikuun osalta. Myyntituottoihin kirjautuvaa muiden paikkakuntien lasten laskutusta ei ole vielä tehty alkuvuoden osalta. Varhaiskasvatuspalvelut on palauttanut valtion erityisavustusta 7 700 euroa. Varhaiskasvatuksen toimintakulut ovat 3,5 miljoonaa euroa ja toteutumisprosentti 32.

Vapaa-aika ja hyvinvointipalvelualueen toimintatuotot ovat huhtikuun lopussa 0,2 miljoonaa euroa eli toteuma 28,1 % jää alle talousarvion. Toimintakulut ovat huhtikuun lopussa 2,0 miljoonaa euroa eli toteutuneet 34,4 % talousarviosta.

Taktiset tavoitteet

Strateginen tavoite	Taktinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 30.4.	Tila
Elämän ja yrittämisen yhteistyöalusta	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Opetuspalvelut Mittarit Hyvinvointiohjelman toteutuminen suunnitelman mukaisesti. Yksikkökohtaisten opiskeluhoitoryhmien toiminta suunnitelman mukaisesti. Poissaolojen määrä (kouluun kiinnittyminen). Kouluterveyskysely (kiusaaminen). Tavoitetaso Opiskeluhoito järjestetään päivitetyn opiskeluhoitosuunnitelman mukaisesti. Mittari Laatujärjestelmän toimenpiteet toteutuvat. Tavoitetaso Opetuspalvelujen laatujärjestelmä päivitetään ja otetaan käyttöön. Varhaiskasvatuspalvelut Mittarit Kansallisen laadunarviointijärjestelmä Valssin mukaiset toimenpiteet ovat toteutuneet ja valitut pedagogiset kehittämiskohteet ovat parantuneet numeraalisesti. Varhaiskasvatuksen Kehittävä Palaute- tulokset osoittavat lapsen hyvinvoinnin osatekijöiden parantuneen päiväkotiympäristössä, ja johtopäätökset on tuotu kehittämissuunnitelmaan. Seudulliset muut varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen arviointikäytännöt ovat toteutuneet, ja johtopäätökset on tuotu kehittämissuunnitelmaan. Tavoitetaso	Opetuspalvelut Hyvinvointiohjelma toteutuu suunnitelman mukaisesti kaikissa yksiköissä. Yksikkökohtaiset opiskeluhoitoryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti. Laatujärjestelmän uudistamistyö on saatu valmiiksi ja ensimmäiset koulut ovat toteuttaneet arviointipäivän uudistetuilla kriteereillä huhtikuussa 2025. Varhaiskasvatuspalvelut Alkuvuodesta 2025 valmistuivat Valssin arviointiyhteenvedot ja Kehittävä Palaute- tulokset. Arviointien mukaan henkilöstön työotteessa on edistytty erityisesti leikin tukemisessa ja lapsen hyvinvoinnissa. Päiväkodit ovat tarkentaneet omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan. Seuraavan kauden (2025-2026) pedagogiset tavoitteet on asetettu ja niitä arvioidaan Valssin liikuntakasvatustyökalulla. Vapaa-aika- ja hyvinvointipalvelut Nuorten tila 2025 - selvityksen aloittaminen on viivästynyt palvelualueen muusta työtilanteesta johtuen, mutta taustatietoja on kerätty mm. hyvinvointiraportin ja nuorisopalveluiden vuositalastoinnin yhteydessä. Nuorten ohjaamo-tyyppisen toiminnan	Toteutuu osittain

		Varhaiskasvatuksen toimintakulttuuri tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset. Vapaa-aika- ja hyvinvointipalvelut Mittarit Orimattilan oma Nuorten tila 2025 -selvitys tehty ja laadittu moniammatilliset suositukset keskeisiksi kiireellisiksi toimiksi, joita aletaan soveltamaan palvelualueella ja yhteistyökumppaneiden kanssa syksyllä 2025. Nuorten ohjaamo-tyyppinen toiminta on käynnistetty Orimattilassa. Tavoitetaso Monialaista nuorten hyvinvointiyhteistyön vaikuttavuutta vahvistetaan eri toimijoiden yhteistyönä (mm. kaupungin omat palvelut, hyvinvointialue, järjestöt, seurakunta, yritykset). Mittarit Osallisuusohjelma on valmis ja siinä olevia toimenpiteitä ryhdytty toimeenpanemaan. TEA-viisarin osallisuuden tulokset kehittyvät. Tavoitetaso Laaditaan osallisuusohjelma osallistavaa prosessia hyödyntäen. Ohjelman laadinnan yhteydessä tunnistetaan erityiset osallisuustoimenpiteiden tarpeet.	järjestämismahdollisuuksia on selvitetty yhdessä kaupungin työllisyyskoordinaattorin kanssa.	
Henkilöstö - Orimattilan sydän	Luodaan yhdessä Orimattilaan vahva luottamuksen ja yhteisöllisyyden työskentelykulttuuri.	Mittari Henkilöstön vaihtuvuus toimialatasolla Tavoitetaso Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus alle 10 % Mittari Henkilöstökyselyn NPS-luku työnantajan suosittelusta, työntekijöiden kokemus omasta tärkeydestä sekä organisaation tiedottamisesta	Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus toimialalla 0,9 %. Vaihtuvuusprosentti laskettu päättäneistä vakituisista palvelussuhteista jaettuna toimialan vakituisella henkilöstöllä.	Toteutuu

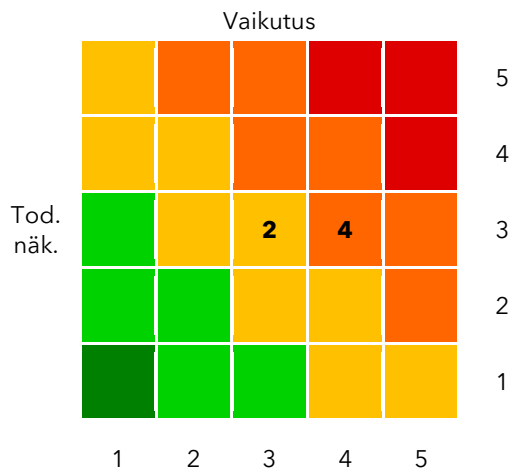
		toimialatasolla Tavoitetaso NPS-luku työnantajan suosittelusta+ 10, Koen olevani tärkeä kaupungin työntekijänä 70, Organisaation sisäinen tiedottaminen on riittävää 70		
--	--	--	--	--

Operatiiviset tavoitteet

Operatiivinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 30.4.	Tila
1.1 (Varhaiskasvatuspalvelut) Lapset osallistuvat leikki- ja oppimisympäristöjensä kehittämiseen yhdessä henkilöstön kanssa. Leikkiympäristöt ja toimintakulttuuri mahdollistavat monipuolisen liikuntasuosituksen mukaisen liikumisen. 1.2. (Opetuspalvelut) Opiskeluhuolto toteutuu päivitetyn opiskeluhoitosuunnitelman mukaisesti. 1.3. (Opetuspalvelut) Koulujen hyvinvointiohjelma toteutuu suunnitelman mukaisesti. 1.4. (Opetuspalvelut) Perusopetuksen uudistettu laatukriteeristö otetaan käyttöön. 1.5. (Vapaa-aika- ja hyvinvointipalvelut) Otetaan käyttöön Orimattilan omia palveluita koskeva hyvinvointi-indeksi päätöksenteon ja palveluiden kehittämisen tueksi.	1.1.1. Pedagogiset kehittämiskohteet ovat parantuneet numeraalisesti tai toteutuvat hyvällä tasolla Kansallisen laadunarviointijärjestelmä Valssin mukaan. 1.1.2. Luontoryhmätöiminnan suunnittelu ja valmistelutyö on edennyt siten, että toiminta voidaan käynnistää viimeistään 2026. 1.2.1. Yksikkökohtaisten opiskeluhoitoryhmien itsearvioinnin tulokset ovat hyvällä tasolla. Poissaoloihin puuttumisen malli toteutuu yhteistyössä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa. 1.3.1. Paikallisiin opetussuunnitelmiin lisätyt hyvinvointiohjelmien sisällöt toteutuvat jokaisessa yksikössä. Kiusaamiseen puuttumisen Orimattilan malli otetaan käyttöön. 1.4.1. Uudistetun laatujärjestelmän mukainen arviointipäivä toteutuu keväällä 2025. 1.5.1. Orimattilan hyvinvointi-indeksi testataan kevään aikana vuoden 2024 tiedoilla ja se otetaan käyttöön viimeistään vuoden 2025 tilinpäätöstietojen valmistuessa. Indeksistä koostuu seuraavista elementeistä: kaupungin terveyttä ja hyvinvointia edistävien palveluiden käyttöaste (15% painoarvo), asukastytytyväisyys näihin palveluihin (30% painoarvo), kaupungin resurssien optimaalisesti suunniteltu käyttö näissä palveluissa (15% painoarvo) sekä hyvinvointiraportin tulokset (40% painoarvo). Saatua tietoa hyödynnetään muun muassa lasten ja nuorten hyvinvointia ja hyvinvoinnin	1.1.1. Valssin yksikkötasoiset arviointiyhteenvedot valmiit 01/2025 ja Kehittävä Palaute-tulokset saatu 01/25. Henkilöstön työotteessa tuettu leikki ja lapsen hyvinvointitekijöissä mm. emootiot ja oppimiselle suotuisat tilanteet todettu parantuneen. Näiden pohjalta asiakastiedote 02/2025. Yksiköt ovat konkretisoineet omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan vielä tarkemmin oman päiväkotinsa osalta. Seuraava pedagoginen tavoitteenasettelu 2025-2026 on tehty ja sitä tullaan arvioimaan Valssin liikuntakasvatus-työkalulla 1.1.2. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 5.5.2025 päättänyt myöntää perintövaroja kotahankkeelle ja luontoryhmätöiminnalle. 1.2.1. Opiskeluhoitosuunnitelma ja poissaoloihin puuttumisen malli toteutuu suunnitelman mukaan. Kevään aikana on tehty lisäksi tarkentavaa ohjeistusta monialaisten oppilaskohtaisten asiantuntijaryhmien kokoamisen tueksi. 1.3.1. Hyvinvointiopetuksen sisältöjen toteuttamiseen ja käytänteiden juurruttamiseen on ollut käytettävissä hanketyöntekijän tukea. Ensimmäinen kaikki luokka-asteet läpileikkaava lukuvuosi käynnissä. Hyvinvointiopetuksen suunnitelma ja kiusaamisen ennaltaehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma on valmistumassa. 1.4.1. Laatujärjestelmän uudistamisen taustatyö on edennyt suunnitelmallisesti. Ensimmäiset koulut ovat toteuttaneet uudistetun	Toteutuu osittain

	edistämistoimenpiteitä arvioitaessa.	laatu järjestelmän mukaisen arviointipäivän huhtikuun aikana. 1.5.1. Hyvinvointi-indeksin testaamista varten tarvittavia tietoja on kerätty vuoden 2024 tilastoista. Tavoitteena on, että loppukeväästä aineistolla tehdään ensimmäiset testit, jonka jälkeen tehdään mahdolliset tarvittavat muutokset esimerkiksi eri osa-alueiden painotuksissa tarvittavan tiedon saamiseksi.	
2.1. (Varhaiskasvatuspalvelut) Työskentelykulttuuri edistää luottamusta ja yhteisöllisyyttä. Kaupunki koetaan houkuttelevana työnantajana. 2.2. (Opetuspalvelut) Hyvinvointiohjelman laajentuu koulujen hyvinvointityötä koskemaan koko henkilöstöä 2.3. (Vapaa-aika- ja hyvinvointipalvelut) Vahvistetaan arjen johtamista ja rakennetaan yhdessä hyvinvoivaa työyhteisöä uudella palvelualueella.	2.1.1. Henkilöstökyselyn tulokset ovat vähintään edellisen vuoden tasolla, henkilöstön kokemus kiitoksesta ja kannustuksesta on kohentunut. 2.2.1. Henkilöstökyselyn tulokset työhyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä ovat vähintään edellisen vuoden tasolla. Palvelualueella on käynnistetty henkilöstön työhyvinvointia tukevien rakenteiden luominen johtamiskulttuurin kautta. 2.3.1. Mittareina ovat henkilöstökyselyn tulokset, kehityskeskustelujen toteutumisaste, sairauspoissaoloprosentti, työterveyshuollon kustannukset sekä Työterveyslaitoksen Työn imu -testin tulokset. Tavoitetasona on, että tulokset kohentuvat vuoden 2024 tasosta.	2.1.1. Henkilöstöä on kiitetty ja huomioitu alkuvuoden laadullisista onnistumista. 2.2.1. Alkuvuodesta on vakiinnutettu koulujen hyvinvointiohjelman, konkreettiset toimet henkilöstön hyvinvoinnin tukemiseen johtamiskulttuurin kautta käynnistyvät syksyllä 2025. 2.3.1. Loppuvuodesta 2024 ja alkukeväällä 2025 vapaa-aika- ja hyvinvointipalvelualueella käydyissä kehityskeskusteluissa nousi vahvasti esiin tarve vakiinnuttaa lähiesihenkilötyö ja tarve rakentaa uudelleen eri palveluille sopivat esihenkilökäytännöt, jotka mahdollisista henkilövaihdoksista huolimatta olisivat kaikkien tiedossa. Teemaa on esitelty kahdessa palvelualueen koko henkilöstölle tarkoitettussa kuukausi-infossa. Lisäksi on sovittu, että kaikki kolme palvelualueen tiimiä käyvät vetäjänsä johdolla toukokuun aikana keskustelun, jossa kerätään henkilöstön kehittämis ehdotuksia esihenkilötyöhön. Näistä sovitaan tiimeittään muutama keskeisin asia, joita työtetään tämän vuoden aikana. Huhtikuun alusta lähtien kaikilla palvelualueen tiimeillä on oma tiiminvetäjänsä lähiesihenkilönä.	Toteutuu osittain

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riskiarvo	Hallintatoimenpiteet	Toteuma	Tila
Toiminnallinen riski	Henkilöstön vaihtuvuuden jatkuminen. Henkilöstöllä oleva erityisosaaminen tai hiljainen tieto ei siirry eteenpäin.	Tod. näk.: 3 Vaikutus : 4 12	Henkilöstön hyvinvointiin panostaminen. Esihenkilötyön tukeminen. Perehdytys prosesseista huolehtiminen.	Henkilöstön vaihtuvuus 0,9 %.	Riskiarvo pysynyt ennallaan
Toiminnallinen riski	Osaavan/kelpoisen henkilöstön rekrytointiongelmien	Tod. näk.: 3 Vaikutus : 4 12	Huolehditaan tehtävien pito-/vetovoimasta olemassa olevien resurssien ja realiteettien puitteissa mahdollisimman hyvin.	Varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin ei ole paikoin lainkaan kelpoisia hakijoita. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan ei ole lainkaan kelpoisia hakijoita. Erityisluokanopettajien tehtäviin on vaikeaa saada kelpoisia työntekijöitä, muuten opetuspalveluiden virkoihin ja määräaikaisiin tehtäviin on ollut kohtuullisesti hakijoita.	Riskiarvo noussut
Taloudellinen riski	Sisäilma-tms. tilaasteiden realisoituminen ennakoitua nopeampina/akuutteina väistöttila- tms. tarpeina.	Tod. näk.: 3 Vaikutus : 4 12	Palveluverkkotyö, sisäilmatyöryhmä.	Lintulan ja Myllylän päiväkotien tehdään korjaustoimenpiteitä kesän aikana.	Riskiarvo noussut

Vahinkoriski	Liikuntapalveluiden tiloissa, ryhmissä tai tapahtumissa asiakkaille tai vierailijoille tapahtuvat tapaturmatilanteet.	Tod. näk.: 3 Vaikutus : 3 9	Henkilöstön koulutus, turvallisuusasiakirjojen päivitykset ja turvallisuuskoulutukset		Riskiarvo pysynyt ennallaan
Toiminnallinen riski	Tiedon käsittelyyn liittyy aina riskejä, jotka toteutuessaan voivat aiheuttaa organisaatiolle merkittävästi lisätyötä ja toisaalta aiheuttaa tietoturvariskejä sekä mainehaittaa. Mahdolliset ulkoisen serverin kaatumiset voivat aiheuttaa tiedonkulkuun merkittäviäkin ongelmia. Palvelunestohyökkäys tai tietomurtoyritys on todennäköisempää vuoden 2025 aikana kuin aikaisemmin, sillä julkisiin toimijoihin on kohdistunut kohonnut määrä hyökkäyksiä.	Tod. näk.: 3 Vaikutus : 4 12	Varmistetaan kaupunkitasoisten ohjeiden tietosuojasta olevan ajantasalla ja kaikkien henkilökunnan jäsenten saatavilla. Suojataan työkäytössä olevat puhelimet ja koneet asianmukaisesti ja koulutetaan henkilöstöä tietosuojasioita.		Riskiarvo pysynyt ennallaan
Toiminnallinen riski	Organisaatorakenteen muuttuminen, kun sivistys- ja hyvinvoinnin toimialat yhdistetään. Avainhenkilöt ja heidän vastuunsa muuttuvat, ja tämä aiheuttaa hetkellistä epätietoutta toimintarakenteisiin. Uusi organisaatorakenne voi hetkellisesti aiheuttaa palvelutoiminnoissa hitautta tai palvelukatkoja liittyen tiedonkulullisiin ja resurssillisiin haasteisiin. Muutoksen toimeenpano edellyttää resilienssiä ja sinnikkyyttä.	Tod. näk.: 3 Vaikutus : 3 9	Uuden organisaatorakenteen valmisteluun osallistetaan mahdollisimman hyvin henkilökuntaa. Tiedonsiirtoa tehtävien siirtyessä tehdään ennakoivasti toimialat ylittäen. Olemassa olevat palveluprosessit pyritään kuvaamaan siirtyvästä toimialasta vastaanottavalle toimialalle. Ollaan avoimia kuulemaan havaintoja ongelmakohdista ja reagoimaan niihin tarvittavalla tavalla. Organisaatiouudistusta arvioidaan säännöllisesti palvelualueilla ja toimialan johtoryhmässä, ja arvioinnin pohjalta toimintaa tarvittaessa korjataan.	Liikunta- ja nuorisopalveluvastaavan puuttuminen (vapaa-aika- ja hyvinvointipalvelualue).	Riskiarvo noussut